

OBZOR 2020. okvirni program EU za istraživanje i inovacije

Obzor 2020. (Horizon 2020) novi je program Europske unije za istraživanje i inovacije za razdoblje od 2014. do 2020. godine s ukupnim proračunom u iznosu od 78,6 milijardi eura. Misao vodilja novog okvirnog programa jest razvijanje rješenja i odgovora na gospodarsku krizu, investiranja u buduće poslove i razvoj, rješavanja pitanja građana EU o njihovoj materijalnoj sigurnosti, općoj sigurnosti i okolišu, kao i jačanja globalnog položaja EU-a u istraživanjima, inovacijama i tehnologijama u skladu s ključnim strateškim dokumentima Europske unije u tom području – Europa 2020. i Unija inovacija (Innovation Union). Program također pridonosi izgradnji Europskog istraživačkog prostora (European Research Area). Obzor 2020. usmjeren je na izvrsnost u istraživanjima i inovacijama, na povećanje konkurentnosti industrije s osobitim naglaskom na malim i srednjim poduzećima te na rješavanje društvenih izazova putem interdisciplinarnog pristupa, integriranja društvenih i humanističkih znanosti te europske dodane vrijednosti projekata.

TRI PRIORITETA

Struktura Obzora 2020. temelji se na trima glavnim prioritetima: Izvrsna znanost (Excellent Science), Industrijsko vodstvo (Industrial Leadership) i Društveni izazovi (Societal Challenges).

Izvrsna znanost

Prioritet Izvrsna znanost sastoji se od četiriju aktivnosti koje se provode kroz:

- Europsko istraživačko vijeće (*European Research Council, ERC*) – jačanje istraživanja u graničnim područjima znanosti
- Buduće i nadolazeće tehnologije (*Future and Emerging Technologies, FET*) – jačanje kolaborativnih, transdisciplinarnih istraživanja koja teže nastanku radikalnih inovacija i podržavaju alternativne ciljeve i koncepte
- Aktivnosti MSCA (*Marie Skłodowska-Curie Actions*) – podrška inovativnoj izobrazbi kroz osposobljavanje istraživača, jačanje njihovih vještina te geografsku i transdisciplinarnu mobilnost
- Istraživačke infrastrukture (*Research Infrastructure, RI*) – razvoj i jačanje europskih istraživačkih infrastrukture svjetske klase, uključujući i e-infrastrukture.

Industrijsko vodstvo

Prioritet Industrijsko vodstvo sastoji se od glavne komponente Vodstvo u razvojnim tehnologijama (LEIT) koja podržava suradničke istraživačke i inovacijske projekte s jakim fokusom na primijenjena istraživanja strateških tehnologija Europe:

- Informacijske i komunikacijske tehnologije
- Nanotehnologije, napredni materijali, biotehnologija, napredna

proizvodnja i prerada

- Svemir.

U sklopu ovog prioriteta dvije su aktivnosti osobito važne za inovativna mala i srednja poduzeća:

- Pristup rizičnom kapitalu
- Mala i srednja poduzeća.

Društveni izazovi

Prioritet Društveni izazovi sastoji se od sedam društvenih izazova odnosno strateških prioriteta:

1. Zdravlje, demografske promjene i kvaliteta života
2. Sigurnost hrane, održiva poljoprivreda i šumarstvo, istraživanje mora, pomorja i unutarnjih voda i bioekonomija
3. Sigurna, čista i učinkovita energija
4. Pametni, zeleni i integrirani promet
5. Klimatska aktivnost, okoliš, učinkovitost resursa i sirovine
6. Uključiva, inovativna i promišljena društva
7. Sigurna društva.

Posebne dvije aktivnosti u programu Obzor 2020. imaju horizontalno obilježje i odnose se na sva tematska područja Obzora 2020.:

- Širenje izvrsnosti i sudjelovanja
- Znanost u društvu i za društvo.

Važan dio Obzora 2020. predstavlja i Europski institut za inovacije i tehnologiju (*European Institute of Innovation and Technology*) čije aktivnosti doprinose rješavanju društvenih izazova i nadopunjavaju druge inicijative te aktivnosti Zajedničkog istraživačkog centra (*Joint Research Centre*) koje osiguravaju stručnu i znanstvenu potporu politikama Europske unije. Sastavni dio Obzora 2020. su i istraživačke, obrazovne i druge aktivnosti Europske zajednice za atomsku energiju (*European Atomic Energy Community - Euratom*).

FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Glavni financijski instrumenti su: bespovratna sredstva za istraživanje i inovacije (100 % financiranje svih aktivnosti i sudionika u konzorciju s najmanje tri partnera iz triju različitih zemalja članica ili pridruženih zemalja), bespovratna sredstva za inovacije (70 % ili 100 % financiranja svih aktivnosti i sudionika u konzorciju, ovisno o pravnom obliku prijavitelja), bespovratna sredstva za aktivnosti potpore i koordinacije (100 % financiranje svih aktivnosti), sufinanciranje aktivnosti (co-funding), instrument za mala i srednja poduzeća, predkomercijalna nabava, javna nabava inovativnih rješenja i nagrade.

TKO MOŽE SUDJELOVATI?

Projekti se mogu prijaviti na temelju natječaja koji su otvoreni za pravne osobe (npr. istraživački instituti, sveučilišta, mala i srednja poduzeća i drugi prihvatljivi subjekti) te fizičke osobe (samo za neke aktivnosti u programu Obzor 2020.,

poput npr. ERC i MSCA), bez obzira na njihovo mjesto poslovnog nastana. Prijavitelji projekata moraju imati operativnu i financijsku održivost za obavljanje istraživačkih i inovativnih aktivnosti koje predlažu. Većina istraživačkih i inovacijskih aktivnosti u Obzoru 2020. odnosi se na suradničke projekte u kojima sudjeluju najmanje tri pravna subjekta iz triju različitih zemalja članica. Poželjni su i partneri iz pridruženih zemalja koje sudjeluju u Obzoru 2020., trećih zemalja ili zemalja potpisnica bilateralnog sporazuma s Europskom unijom te zemalja posebno navedenih u pojedinim radnim programima i temama.

NACIONALNE OSOBE ZA KONTAKT (National contact points - NCP)

Nacionalne osobe za kontakt pružaju potporu i informacije potencijalnim sudionicima u projektima u cijelom projektnom ciklusu, pomažu pri traženju partnera za sudjelovanje u projektima, pomažu pri financijskim i pravnim pitanjima; organiziraju informativne dane, stručne radionice, pojedinačne konzultacije i konferencije s naglaskom na Obzor 2020. te sudjeluju i u tematskim NCP projektima potpore i umrežavanja. Nacionalne osobe za kontakt djeluju u okviru Agencije za mobilnost i programe EU-a (AMPEU), Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) i Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost (DZRNS). Podaci o nacionalnim osobama za kontakt prema pojedinim područjima dostupni su na službenom nacionalnom portalu za Obzor 2020.:

<http://www.obzor2020.hr/obzor2020-kontakt>

VAŽNE POVEZNICE

Mrežna stranica Europske komisije Research & Innovation Participant Portal

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

Nacionalni portal okvirnog programa EU-a za istraživanje i inovacije

<http://www.obzor2020.hr/obzor2020-hrvatski-portal-okvirnog-programa-eu-za-istrazivanja-i-inovacije>